

CHIRIL DRAGANIUC – VIAȚA ȘI ACTIVITATEA

Este unul dintre specialiștii notorii care a reușit să realizeze extrem de multe lucruri pentru medicină, în general, și, în special pentru fiziologie. Faptul că Institutul de Ftiziopneumologie îi perpetuează numele în dăinuire, este o dovadă elocventă a aprecierii meritelor sale aduse pe altarul culturii medicale. A fost un adevărat luptător în combaterea tuberculozei.

Chiril Draganiuc s-a născut la 27 aprilie 1931, în s. Podoima, r-nul Camenca. Anii copilăriei sale au coincis cu perioada celui de-al doilea război mondial, fiind nevoit să lucreze în gospodăria agricolă colectivă din satul natal, deoarece forțele de muncă erau insuficiente. Pentru activitatea conștiincioasă, de către Sovietul Suprem al URSS, a fost distins cu medalia „Pentru vitejie în muncă în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei 1941-1945”.

După absolvirea școlii medii, urmează studiile la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, pe care îl absolveste cu succes în anul 1956.

Cariera de medic o începe în spitalul de circumscripție din s. Sculeni, r-nul Fălești, în funcție de fiziolog, ulterior medic-șef al acestui spital. În anul 1958, Chiril Draganiuc este numit în funcția de medic-șef al Sanatoriului Republican de Tuberculoză din s. Vorniceni, raionul Călărași, ulterior raionul Strășeni. A contribuit extrem de mult la combaterea tuberculozei atât în Moldova, cât și în fosta Uniune Sovietică. Analizând situația reală cu privire la răspândirea tuberculozei în republică și posedând calități organi-

zatorice înalte, a reușit să consolideze colectivul de medici de la Sanatoriu, mobilizând și direcționând forțele acestuia spre ameliorarea situației fiziologice a populației.

Pe parcursul a doar câțiva ani a reușit să reorganizeze radical structura Sanatoriului de la Vorniceni, creând laboratoare clinice moderne: *biochimic, bacteriologic, de diagnostic funcțional și radionuclid, de preparare a mediilor nutritive*.

Datorită măsurilor întreprinse, au fost implementate în practică noi metode de tratament ale tuberculozei, au fost inițiate și realizate cercetări științifice în domeniul ftiziopneumologiei. Au fost consolidate relațiile colectivului cu savanții din cadrul instituțiilor de cercetări științifice de profil din orașele Moscova, Sankt Petersburg, Kiev, Minsk. Sanatoriul Republican de Tuberculoză din Vorniceni s-a transformat într-o instituție clinică solidă, sarcinile sale extinzându-se esențial, obiectivul principal fiind tratamentul și însănătoșirea completă a bolnavilor, asigurarea recuperării lor din perspective medicală și socială.

Clinica din Vorniceni a devenit o școală a experienței înaintate, recunoscută nu numai în Moldova, dar și peste hotarele ei. Aici erau organizate conferințe și seminare științifice cu participarea specialiștilor cu renume din fosta Uniune Sovietică, erau efectuate verificările clinice ale multor preparate antituberculoase noi (rifampicina, etambutolul), erau elaborate metode de tratament ale tuberculozei cu formă complicată

din cauza asocierii concomitente cu diverse maladii, au fost elaborate medii nutritive noi (Finn 1 și Finn 2) pentru cultivarea micobacteriilor de tuberculoză, unul dintre care a fost recunoscut în multe laboratoare bacteriologice de profil din fosta Uniune Sovietică. Atmosfera creatoare, care domina în sanatoriu în acei ani, a favorizat atragerea în activitatea științifică a majorității medicilor clinicii. În baza sintetizării rezultatelor, aplicării metodelor noi de diagnostic și de tratament, în clinica respectivă s-au perfectat și susținut 10 teze de doctor și 2 teze de doctor habilitat în medicină. Așa ceva nu se mai întâmplase niciunde, o clinică amplasată în condiții rurale să dea o producție științifică de asemenea proporții.

Concomitent erau întreprinse măsuri în scopul extinderii și consolidării bazei materiale a clinicii – au fost construite un impunător bloc curativ, edificii noi pentru serviciile adiacente, blocuri moderne cu cinci nivele de locuit pentru colaboratori. Deși, era preocupat de activitatea administrativă și științifică, Chiril Draganiuc, în perioada vorniceană și după, a rămas un medic remarcabil, un ftiziochirurg excelent.

În anul 1972 Chiril Draganiuc a fost desemnat în funcția de director al Institutului de Cercetări Științifice în Tuberculoză. Datorită eforturilor sale, în anii 1972-1974, în republică au fost organizate: *aprovizionarea centralizată a instituțiilor antituberculoase cu medii nutritive pentru cultivarea micobacteriilor de tuberculoză și aprecierea sensibilității lor la medicamente; controlul centralizat al calității tratamentului formelor distructive de tuberculoză pulmonară; implementarea metodei contemporane de efectuare a probelor tuberculinice; perfecționarea organizării, evidenței și păstrării rezultatelor controlului prin radiofotografie a populației republicii.*

Talentul de excelent organizator al lui Chiril Draganiuc s-a manifestat cu precădere în anii aflării sale în funcția de ministru al Sănătății din RSS Moldovenească (1974-1990). În această perioadă a fost finisată construcția Spitalului Clinic Republican; au fost construite la Chișinău Spitalul municipal nr. 3 și Spitalul de urgență, clădirile Institutului Oncologic, blocul din str. C. Vârnăv al Institutului de Cercetări Științifice în Tuberculoză, spitalul Cancelariei Consiliului de Miniștri, Centrul Republican de Diagnosticare Medicală etc.

Grație contribuției sale au fost construite spitale în orașele Tiraspol, Bălți și în alte orașe ale Moldovei, zeci de ambulatorii medicale sătești, policlinici raionale în diferite regiuni ale republicii; a fost continuată construcția Blocului de laboratoare în Clinica din Vorniceni.

Din anul 1977 sub conducerea d-lui Chiril Dra-

ganiuc a început să se dezvolte sistemul de asistență medicală specializată. În Spitalul Clinic Municipal nr. 3 din or. Chișinău, de exemplu, au fost organizate secții terapeutice de profil: cardiologică, gastrologică, endocrinologică ș.a.

În policlinicile recent construite din orașele Chișinău, Tiraspol, Bălți, Bender au fost deschise cabinete cu aceeași destinație. În republică au apărut primele Cabinete de Diagnostic Ultrasonografic, au fost create laboratoare de medicină nucleară în orașele Bălți, Bender, Tiraspol, Edineț, Cahul. Ca urmare, s-au îmbunătățit toți indicii de bază, care permiteau să fie apreciată calitatea serviciilor prestate în sistemul ocrotirii sănătății.

Astfel, a scăzut nivelul mortalității generale și infantile, incidența tuberculozei. În permanență creștea nivelul calității evidenței de dispensar a diferitelor categorii de bolnavi. S-a majorat considerabil procentul vindecării tuberculozei pulmonare a, mai cu seamă a formelor cu distrucție.

Sistematic erau întreprinse activități de perfecționare a calificării profesionale a medicilor. Mulți dintre ei, perfecționându-și cunoștințele prin ordinatură și aspirantură în clinicile din or. Moscova, Sankt Petersburg, Kiev, Minsk ș.a., au devenit specialiști în noile domenii ale științei medicale. Sistematic se organizau congrese și conferințe la nivel republican, cu participarea savanților renumiți, seminare pentru implementarea noilor metode de diagnostic și tratament cu antrenarea în procesul didactic a specialiștilor de la Universitatea de Stat de Medicină din Chișinău și a celor mai calificați medici.

Faptul că serviciul ocrotirii sănătății din republică era prestat la un nivel înalt îl confirmă și desfășurarea în R. Moldova a prelegerilor speciale ale Cursurilor Internaționale ale Agenției Internaționale pentru Energia Atomică – în colaborare cu OMS, în anii 1981 și 1985, a lucrărilor Congreselor Unionale ale Ftiziologilor (1979) și Cardiologilor (anul 1989) etc.

În anul 1990 Chiril Draganiuc este numit în funcția de director al Centrului Republican de Diagnosticare Medicală, unde a activat până în ultima zi a vieții sale. Grație activității d-lui, Centrul a fost echipat cu cel mai performant echipament și instrumentar diagnostic pentru acele timpuri, care permitea efectuarea diverselor examinări biochimice, endoscopice, histologice, imunologice, radionuclide și a unei game largi de investigații imagistice.

Chiril Draganiuc era dotat cu prețioasa calitate de a recepționa ideile noi din domeniul medicinei și de a le implementa operativ în practica medicală cotidiană. Pe parcursul întregii activități profesionale a impulsionat activ lucrările de cercetare științifică

în domeniul ftiziopneumologiei, el însuși fiind un generator de idei în acest domeniu, a dezvoltat serviciul ftiziopneumologic, a organizat noi ramuri și servicii medicale. Rezultatele activității sale științifice s-au materializat în teza de doctor (anul 1969) și de doctor habilitat în medicină (anul 1979) și-au găsit reflectare într-o monografie și în 69 de articole științifice.

Activitatea sa profesională, organizatorică și științifică, succesele pe tărâmul sănătății publice au fost înalt apreciate: este cavaler al ordinului „Lenin”, ordinului „Drapelul Roșu de Muncă”, medaliei „Pentru

vitejie în muncă”, al titlurilor „Erou al Muncii Socialiste” și „Medic emerit” etc.

Chiril Draganiuc a fost o personalitate distinctă, un medic practic excelent, un savant, organizator excepțional, corect și principial, totodată, foarte receptiv, binevoitor și modest, i-au fost caracteristice așa calități morale, precum conștiinciozitatea și cumsecădenia.

Trecerea în neființă, în data de 4 iunie 2004, a d-lui Chiril Draganiuc a constituit o pierdere irecuperabilă pentru colegi, elevi, prieteni, membrii familiei lui, pentru comunitatea medicală a republicii.

Elena Tudor

dr. în științe medicale, conf. cercetător
Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”